

POSTANOWIENIE

22 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 22 maja 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa J. L. i T. L.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 14 lipca 2022 r., II Ca 604/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Banku S.A. w W. na rzecz J. L. i T. L. po 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia obowiązanemu odpisu niniejszego postanowienia.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 14 lipca 2022 r., II Ca 604/21, Sąd Okręgowy w Szczecinie, w sprawie z powództwa J. L. i T. L. przeciwko Bankowi S.A. z siedzibą w W., o zapłatę, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z 15 lutego 2021 r., III C 752/20, zmienił zaskarżony wyrok w pkt III w ten sposób, że uchylił ten punkt

(pkt 1), oddalił apelację w pozostałej części (pkt 2) i orzekł o kosztach postępowania.

2. Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła strona pozwana, zaskarżając ten wyrok w części w zakresie pkt 2 i 3.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna strony pozwanej nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, że w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

7. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

8. W przedmiotowej sprawie wyżej wymieniona przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie została spełniona. W szczególności, przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne, dotyczące sytuacji, w której od początku obowiązywania umowy istniała możliwość spłaty pożyczki bezpośrednio w walucie obcej, nie odnosi się do stanu faktycznego, leżącego u podstaw zaskarżonego orzeczenia. Jak wynika z ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego (k. 296), podzielonych przez Sąd Okręgowy (k. 412), powodowie wnioskowali o udzielenie pożyczki w kwocie 100.000 zł, nie mieli konta walutowego, a żadne z postanowień

wniosku lub umowy nie wskazuje na dokonanie przez powodów wyboru spłaty pożyczki bezpośrednio w walucie CHF.

9. Z kolei zagadnienie dotyczące dopuszczalności zasądzenia na rzecz pożyczkobiorcy zwrotu spełnionych świadczeń w sytuacji uprzedniej i dobrowolnej spłaty pożyczki zostało już wyjaśnione w orzecznictwie. Sąd Najwyższy przyjmuje, że konsument może skutecznie powołać się na abuzywność postanowień umowy kredytu także po „wygaśnięciu” stosunku zobowiązaniowego wynikającego z tej umowy, tzn. po uiszczeniu przez kredytobiorcę kwot odpowiadających całkowitej spłacie kredytu (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 15 lutego 2024 r., I CSK 366/23; z 18 kwietnia 2023 r., II CSKP 1511/22; z 27 maja 2022 r., II CSKP 377/22). Stanowisko to znajduje oparcie w judykaturze Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który konsekwentnie uznaje za niezgodne z prawem Unii unormowanie, poddające ograniczeniom czasowym możliwość stwierdzenia niewiążącego charakteru klauzul abuzywnych (por. wyroki z 21 listopada 2002 r., C- 473/00, Cofidis, pkt 38, z 9 lipca 2020 r., C-698/18 i C-699/18, Raiffeisen Bank, pkt 57-58, z 16 lipca 2020 r., C-224/19 i C-259/19, Caixabank, pkt 81; z 22 kwietnia 2021 r., C-485/19, Profi Credit Slovakia, pkt 57-58).

10. Mając na względzie powyższe, uzasadniony jest wniosek, że w istocie zagadnienia prawne wskazane przez skarżącego są pytaniami o trafność stanowiska Sądu Okręgowego, wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa, a nie problemem związanym z istotnością zagadnienia prawnego. Pozwala to na przyjęcie, że skarżącemu nie chodzi o wykazanie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a jedynie o poddanie zaskarżonego orzeczenia kontroli kasacyjnej.

11. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

12. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6, §

10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ms]